Amt für Berufsbildung
Uffizi per la furmaziun professiunala
Ufficio della formazione professionale

Tscherna da professiun – tips per geniturs

Il process da la tscherna da professiun è in viadi fitg interessant per Voss uffant. Sco geniturs essas Vus la persuna la pli impurtanta en quest process.

Guardai che Voss uffant rimnia tut ils documents da la tscherna da professiun en in ordinatur. Intginas scolas dovran in ordinatur aposta per la tscherna da professiun, sco per exempel l'ordinatur «profilo». Sin la pagina d'internet da la cussegliaziun professiunala stattan a disposiziun insaquants documents per quel ordinatur e per ils singuls pass da la tscherna da professiun: furmaziunprofessiunala.gr.ch → Documentaziun → cussegliaziun da clamada, studis e carriera → «profilo».
A quest fegl d'infurmaziun vegni renvià sin tscherts documents cun il segn ▶.

La preparaziun da la tscherna da professiun cumenza per regla davent da la segunda classa superiura u per part era gia a la fin da l'emprima classa superiura. L'urari da la tscherna da professiun dat ina buna orientaziun sur dals pass necessaris. Planisai ils pass da la tscherna da professiun ensemen cun Voss uffant e discurri cun las persunas d'instrucziun pertutgant la preparaziun da la tscherna da professiun en scola.

▶ **urari da la tscherna da professiun**

En quai che suonda chattais Vus intginas infurmaziuns e cussegls per ils pass impurtants dal process da la tscherna da professiun.

1. pass: Emprender d'enconuscher sasez – interess e fermezzas

En in emprim pass explorescha Voss uffant ses interess e sias abilitads. Sustegnai Voss uffant en quest process. Tschertgai la discussiun cun el e dai ad el in resun davart sias abilitads e fermezzas. Vus pudais tschentar dumondas, far discurs sur da l'avegnir en scola u professiunal e dar impuls. Igl è impurtant che Voss uffant sentia che Vus avais in'ureglia averta per sias ideas e sias dumondas.

▶ **valitaziun tras auters e valitaziun da sasez**

2. pass: Emprender d'enconuscher la vita professiunala

En in segund pass duai Voss uffant scuvrir professiuns che l'interessan. Gidai Voss uffant ad emprender d'enconuscher ils cuntegns da sias professiuns preferidas. Infurmaziuns e films davart las professiuns chattais Vus sut www.cussegliaziun.ch. La tschertga d'infurmaziuns na duai betg sa restrenscher mo sin l'internet. Vossas atgnas experientschas professiunalas, e quellas da parents e d'enconuschents pon dar buns impuls a Voss uffant. Visitai communablamain il CIP (Center d'infurmaziun professiunala) u occurrenzas d'infurmaziun, nua ch'ils giuvenils survegnan ina buna invista da manaschis e professiuns. Era exposiziuns da professiuns, sco p.ex. FIUTSCHER, dattan ina invista dal mund multifar da las professiuns.

Il sistem da furmaziun cumpiglia numerusas vias. Oz na datti betg pli «la professiun da la vita». Il svilup da l'economia e da la tecnica porscha e pretenda cuntinuadamain novas cumpetenzas. Ma er ils interess e las abilitads da mintga singula persuna pon sa midar en il decurs dal temp. Per quest motiv vegni er discurrì da l'emprima tscherna da professiun.

▶ **sistem da furmaziun**

▶ **furmaziun professiunala da basa**

▶ **maturitad professiunala durant l'emprendissadi MP 1**

▶ **scola media spezialisada, gimnasi, scola media commerziala, scola media d'informatica**

3. pass: Cumparegliar interess e fermezzas cun pretensiuns da las professiuns

En in terz pass reunescha Voss uffant ils resultats dals dus emprims pass. El cumpareglia las atgnas fermezzas ed ils agens interess cun las pretensiuns da las professiuns che l'interessan. Vus pudais sustegnair Voss uffant durant quest process.

▶ **Pretensiuns - Tge cumpetenzas dovras ti per tes mastergn da siemi?**

4. pass: Intercurir intensivamain professiuns interessantas – fufragnadi

En in quart pass duai Voss uffant ir a far fufragnadis. Fufragnar è ina impurtanta experientscha el process da clamada. Fufragnar fa senn, cura che Voss uffant prenda ina u pliras professiuns pli detagliadamain en mira. Sustegni Voss uffant cun buns cussegls. Surlaschai dentant la tschertga e l'organisaziun dal fufragnadi a Voss uffant. Vus retschavais adressas dals manaschis d'emprendissadi en Vossa regiun sut www.cussegliaziun.ch/schnupperadressen. Diaris da fufragnadi pon ins retrair tar la cussegliaziun professiunala.

▶ **il fufragnadi**

▶ **pass da fufragnadi**

▶ **fufragnadi: mes diari**

5. pass: Examinar e decider

En in tschintgavel pass decidan ils giuvenils en tge direcziun che lur via professiunala maina. Quai po esser ina furmaziun professiunala u ina scola media. Discutai cun Voss uffant sur da sia decisiun. Prendai serius ses criteris e ses arguments e manai ina discussiun constructiva. Voss uffant duai examinar plis mastergns d'emprendissadi precisamain per pudair elavurar alternativas tar ses mastergn da siemi.

▶ **rangaziun da professiuns**

6. pass: Realisar – tschertgar emprendissadi u s'annunziar per ina scola media

En in sisavel pass va Voss uffant sin la tschertga d'in lieu d'emprendissadi u sa prepara per l'examen d'ina scola media. L'avust da la terza classa superiura vegnan las plazzas libras d'emprendissadi publitgadas sin www.cussegliaziun.ch per l'onn suandant. As infurmai tge che tutga tar il dossier d'annunzia e co ins po crear in tal. Vus pudais curreger ils documents da Voss uffants, l'annunzia duess l'uffant dentant scriver sez.
Intgins manaschis d'emprendissadi pretendan che l'uffant absolvì in test da qualificaziun. Latiers exista different material d'exercitar. Gidai er Voss uffant a sa preparar u exercitar discurs da preschentaziun.
L'ultim termin d'annunzia per ina scola media è mintgamai il schaner da la segunda u da la terza classa superiura. Ils giuvenils vegnan adina puspè confruntads cun success u

disditga. Uschia è il sustegn davart Vus geniturs durant quest temp dad immensa impurtanza.

- **tests da qualificaziun**
- **soluziuns transitoricas**
- **tips per il curs da la vita**
- **tips per la brev d'annunzia**
- **tips per il discurs da preschentaziun**
- **tips per la tschertga da plazzas d'emprendissadi**
- **tips per s'annunziar per plazzas d'emprendissadi**
- **survista da las annunzias per ina plazza d'emprendissadi**

7. pass: Sa preparar sin l'emprendissadi u sin scolas medias

Il process da clamada na terminescha cun suttascriver il contract d'emprendissadi, ubain cun reussir a l'examen per ina scola media. Quai è tema en il 7. pass. Per Voss uffant e la midada en la vita professiunala in grond pass. Discutai cun el sur da las midadas che stattan avant porta.

- **tips per la preparaziun d’examens**
- **preparaziun sin l’emprendissadi u sin scola cuntinuanta**
- **propostas d'abitar per scolaras e scolars, emprendists e students**

Quest fegl d'infurmaziun na pretenda betg d'esser cumplets. © CPSC Grischun, avust 2026